Yritys Hyvä

IDEAKORTIT YRITTÄJYYSKASVATUKSEEN

Yritys Hyvä on lapsille ja nuorille suunnattu kilpailu, jonka tavoitteena on innostaa yrittämään.

Jokainen saa tilaa omille pohdinnoilleen ja mahdollisuuden kertoa, mitä yrittäminen ja yritteliäisyys juuri itselle merkitsevät. Kilpailussa saa rohkeasti ideoida, heitellä villejä ajatuksia ja käyttää mielikuvitusta.

Ideakortit sisältävät yrittäjyyskasvatukseen sopivia tehtäviä. Niistä lähes kaikki voidaan toteuttaa niin yksilötöinä kuin yhdessä. **Tehtävien vaikeusaste lisääntyy alusta loppuun.**

Erilaiset tehtävätyypit on jaoteltu värein. Korttien kääntöpuolella on myös vahvuussanoja, ja niitä voi hyödyntää keskusteluissa ja tehtävien teossa.

Yritys Hyvä -kilpailu

Yritys Hyvässä on monipuolisia tehtäviä yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen. Tehtävät sopivat moniin eri oppiaineisiin. Niihin voi paneutua hetken, tai niistä voi tehdä myös pitkäkestoisen projektin. Tehtävissä saa innovoida ja käyttää luovuutta, haaveilla ja asettaa tavoitteita, pohtia vastuullisuutta ja omia vahvuuksia sekä edetä kohti asetettua päämäärää. Yrittäjyyskasvatus on mukavaa ja tuloksellista!

Lisää ideoita yrittäjyyskasvatukseen: **www.yrityshyva.fi**

YRITYS HYVÄN KILPAILUSARJAT:

Sarja 1: esi- ja alkuopetus
Sarja 2: 3.–6. luokat
Sarja 3: 7.–9. luokat
Sarja 4: toinen aste
Sarja O: opettajaksi opiskelevat

Kilpailussa ei ole oikeita vastauksia eikä yhtä ainoaa oikeaa tapaa toteuttaa kilpailutyötä. Tärkeintä on, että työ on tekijöidensä näköinen. Kilpailuun voi osallistua myös vapaa-ajalla tehdyillä töillä. **Kilpailuaika on vuosittain 5.9.–1.3.**

NUORI Yrittäjyys
UNG Företagsamhet

NY Yrittäjyyskasvatuksen polku

Opinto-ohjelmia esiopetuksesta korkea-asteelle

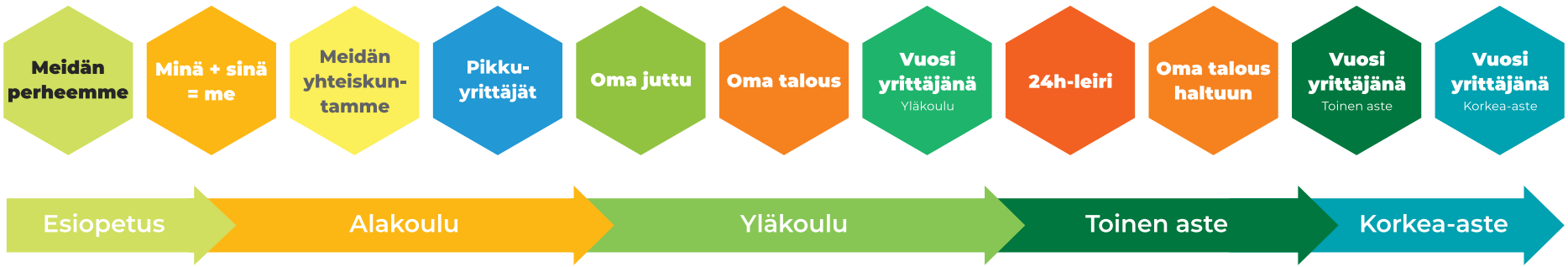

Tutustu Nuori Yrittäjyys ry:n
maksuttomiin oppimateriaaleihin
www.nuoriyrittajyys.fi

VAHVUUSSANKARIT

Jokaisella meistä on erilaisia vahvuuksia, asioita, joissa olemme hyviä.

Tutustu erilaisiin vahvuuksiin ja mieti, mitkä ovat sinun vahvuuksiasi.

Tee sen jälkeen oma vahvuussankarihahmosi, joka perustuu vahvuuksiisi. Mitä supervoimia sankarillasi on? Kerro myös, millaisissa tilanteissa supersankarihahmoasi tarvitaan. Voit tehdä työn piirtämällä, kirjoittamalla, valokuvin tai videoin.

MYÖNTEINEN

YRITYSNUUSKIJAT

Millaisia aikuisten työtehtäviä ja ammatteja päiväkodissasi / koulussasi on? Mitä sinulle tutut aikuiset tekevät työkseen? Mitä unelma-ammatteja sinulla on? Mikä on erikoisin ammatti, jonka tiedät? Millaista osaamista eri ammateissa tarvitaan?

Mitä yrityksiä tiedät? Millaisia yrityksiä lähiseudullasi on? Millainen yritys olisi kiva olla olemassa?

Tee monipuolinen projekti tutustumalla erilaisiin ammatteihin ja yrityksiin.

UTELIAS

TULEVAISUUDEN KAUPUNKI

Suunnittele ja rakenna tulevaisuuden kaupunki, jossa on erilaisia ammatteja ja työpaikkoja.

Koska kyseessä on tulevaisuuden kaupunki, voit käyttää ammattien ja yritysten ideoinnissa luovuuttasi, ja antaa mielikuvituksen lentää vapaasti. Mitä kaupungissa tapahtuu? Millaisia yrityksiä siellä on? Mitä ammatteja tulevaisuuden kaupungissa on? Millaisia taitoja tulevaisuuden eri ammateissa tarvitaan?

VISIOIVA

OMAT EUROT

Osaatko taikoa tai leipoa? Tykkäätkö tehdä koruja tai rakennella? Oletko hyvä liikunnassa, matematiikassa tai kuvaamataidossa? Pärjäätkö hyvin tietokoneiden tai lasten kanssa?

Kerro, mitä osaat tehdä ja miten voisit ansaita omaa rahaa toiminnallasi. Voit myös suunnitella oman yrityksesi toimintaa tai keksiä kuvitteellisen tarinan yrityksestäsi.

TAITAVA

PELIHAHMO YRITTÄMÄSSÄ

Minkälaisen yrityksen perustaisit yhdessä Super Marion tai Pikachun kanssa?

Miten menestyisit yrittäjänä yhdessä Tatun ja Patun tai Supermarsun kanssa? Mitä palveluja voisit tarjota Harry Potterin tai Aku Ankan kanssa? Millaiset vahvuudet auttaisivat teitä eteenpäin? Entä millaisia ongelmia voisitte kohdata ja miten niistä selviäisitte?

Keksi ja kirjoita tarina tai piirrä, minkälaisen yrityksen voisit perustaa yhdessä jonkun peli- tai satuhahmon kanssa.

INNOKAS

LAPSI MUKAAN TÖIHIN

Toteuttakaa projekti, jossa tutustutte läheisten aikuisten töihin heidän työpaikoillaan.

Järjestäkää vierailut, joissa pääsette tutustumaan ja mahdollisesti jopa tekemään pieniä töitä läheisten aikuisten työpaikoilla. Haastatelkaa toisianne vierailukokemuksista ja kehitelkää ideoita, mitä asioita töissä voisi tehdä toisin.

AVARAKATSEINEN

YRITTÄMINEN RUUDUISSA

Piirrä sarjakuva, jonka aiheena on yrittäminen, ja kuinka vaikeuksista huolimatta on mahdollista onnistua.

Sarjakuvasi tapahtumat eli juoni voi saada innoitusta omasta elämästäsi. Jos sinulla on ollut tilanne tai tapahtuma, jossa olet yrittämisen kautta lopulta onnistunut, voit tehdä sarjakuvasi siitä. Voit myös keksiä sarjakuvasi juonen vapaasti mielikuvituksesi avulla.

IDEARIKAS

MUOTOILUHAASTE

Suunnittele kekseliäs, käyttökelpoinen ja tarpeellinen tuote, palvelu tai sovellus.

Seuraa ammattimuotoilijoiden jalanjälkiä ideoimalla, tutkimalla, mallintamalla, testaamalla, arvioimalla ja lopuksi vakuuttamalla muut siitä, että juuri sinun tuotteesi on hienoin ja mahtavin.

Mihin ongelmaan tuotteesi on ratkaisu? Kenelle se on suunnattu? Paljonko se voisi maksaa? Vinkkejä muotoiluun: **www.muotoilupakki.fi**

KEKSELIÄS

MAINIO MAINOSVIDEO

Tee tuotteelle, yritykselle tai liikeidealle mainosvideo.

Mainosvideon ideana on vakuuttaa käyttäjät tuotteen tai palvelun erinomaisuudesta.

Voit tehdä mainosvideon omalle, unelmoimallesi tai olemassa olevalle yritykselle tai liikeidealle. Muistakaa käsikirjoitus, kuvauspaikat, lavastus, rekvisiitat, vaatetus, kuvakäsikirja, editointi ja äänet.

VAKUUTTAVA

YHDESSÄ HYVÄÄ

Yhteistyöllä on mahdollista saada aikaan monenlaisia projekteja.

Ideoikaa ja toteuttakaa yhteinen hyväntekeväisyysprojekti, joka tuottaa hyvää toisille ja jossa yhdistyvät ryhmänne jäsenten erilaiset osaamiset yhdeksi kokonaisuudeksi. Hyvän tekeminen alkaa sillä, että päätetään, kenelle ja miten hyvää halutaan jakaa.

EMPAATTINEN

YRITTÄMISEN SÄVELET

Sanoita ja sävellä oma laulu, jonka aiheena on rohkeus ja yrittäminen. Millaisissa tilanteissa olet itse ollut rohkea tai sinnikäs? Entä riittääkö, kun yrittää parhaansa?

Kun laulu on valmis, esitä se, ja äänitä tai videoi esityksesi. Halutessasi voit kuvata rohkeudesta ja yrittämisestä kertovaan lauluusi musiikki-videon.

LUOVA

TYÖNHAKUVIDEO

Tee itsestäsi videohakemus työnhakua varten. Kuvittele, että olet hakemassa vaikkapa kesätyöpaikkaa ja haluat tehdä lähtemättömän vaikutuksen työnantajaan.

Kerro videolla itsestäsi ja osaamisestasi. Tärkeintä on, että tuot esiin, minkälainen sinä olet, mitä sinä osaat ja miksi sopisit hakemaasi työtehtävään. Kerro taidoistasi ja kiinnostuksen kohteistasi harrastustesi kautta. Voit myös kertoa, minkälainen työyhteisön jäsen olisit kuvailemalla sitä, miten ottaisit muut työkaverit työpaikalla huomioon.

OSAAVA

YRITTÄJYYSPÄIVÄ

Pitchauskisa, Leijonan luola, start up -yrittäjien puheenvuoroja vai ammattikirjasto, josta saa "lainata" eri ammattien edustajia kertomaan työstään? Mitä yrittäjyyspäivään voisi sisältyä?

Keksikää teema ja sisällöt yrittäjyyspäivään, jonka toteutatte muille. Hyödyntäkää mm. vanhempia, sukulaisia, paikallisia yrittäjiä ja yhteistyökumppaneita yrittäjyyspäivän järjestämisessä.

ORGANISOINTITAITOINEN

MISSION POSSIBLE

Onko kunnassasi riittävästi harrastusmahdollisuuksia?
Onko kouluruokailussa huomioitu ilmastoasiat? Uhkaako lähikouluasi tai kirjastoasi lakkauttaminen? Toivoisitko muutosta omiin työskentelyolosuhteisiin? Ovatko kuntasi liikuntapaikat kunnossa?

Vaikuta tärkeänä pitämääsi asiaan. Vaikuttamisen ei tarvitse lähteä isosti, vaan pienilläkin teoilla voi vaikuttaa. Voit valita vapaasti vaikuttamiskohteen lisäksi tavan, jolla haluat osallistua ja saada mahdollista muutosta aikaan.

VAIKUTTAVA

TAVOITTEENA TONNI

Järjestättekö arpajaiset vai pihakirppiksen? Tarjoatteko naapurustossa apua pikkukorvausta vastaan? Leivotteko mokkapaloja ja pidätte myyjäiset? Harjoitteletteko näytelmän ja pidätte näytöksen?

Tehkää tavoitteellista varainkeruuta. Miettikää, mihin olette keräämässä rahaa – onko se leirikoulu, retki tai vaikka juhla. Kehittäkää uudenlaisia tapoja tienata innostavasti ja yhteisöllisyyttä lisäten. Tehkää pieniä tai suuria ponnistuksia tavoitesumman saavuttamiseksi, pitäkää kirjanpitoa varainkeruustanne ja käyttäkää rahat sopimaanne asiaan.

TAVOITTEELLINEN

TUUMASTA TOIMEEN

Ideoikaa ja toteuttakaa yhteinen yrittämisen teemaan liittyvä yhteistyöprojekti, jossa yhdistyvät ryhmänne jäsenten erilaiset osaamiset yhdeksi kokonaisuudeksi.

Yhteinen projekti voi olla esimerkiksi harjoitusyritystoimintaa, yrittämisestä kertova dokumentti, näytelmä tai monialainen oppimiskokonaisuus yrittäjyydestä. Yhteistyötä voi tehdä myös yli koulurajojen.

ENNAKKOLUULOTON

NYT LEIK-KAA

a) Tee kuvakollaasi, jonka aiheena on yrittäminen.
Kuvakollaasi rakentuu useista erilaisista kuvista, jotka muodostavat yhdessä yhtenäisen teoksen. Teoksessasi voit vastata seuraaviin kysymyksiin: Mitä yrittäminen ja yritteliäisyys sinulle merkitsevät? Millaisia mielikuvia ja ajatuksia ne sinussa herättävät? Mitä on rohkeus? Entä luovuus?

b) Tee animaatio, jonka aiheena on yrittäminen.
Se voi kertoa yrittäjyydestä, yrittämisestä, rohkeudesta, sinnikkyydestä tai omien vahvuuksien ja taitojen valjastamisesta käyttöön.

TAITEELLINEN

KUMMIYRITYS

Uuden tuotteen tai palvelun kehittäminen, pihakirppis paikallisen ruokakaupan pihalle? Mainosvideon tekeminen, osallistuminen tapahtuman järjestämiseen, somemarkkinoinnin toteuttaminen, uusi jäätelömaku paikalliseen kahvilaan, asiakastyytyväisyyskysely, ..?

Tutustukaa paikallisiin yrityksiin ja etsikää yhteistyökumppani, kummiyritys. Tehkää yhteistyötä kummiyrityksen kanssa yhteisesti sopimallanne tavalla. Voitte ratkaista yritykseltä saadun konkreettisen ongelman tai tuottaa omalla osaamisella lisäarvoa esimerkiksi palvelun toteutukseen tai kehittämiseen.

YHTEISTYÖKYKYINEN

X-FACTOR

Mitkä ovat sinun X-factorisi? Missä sinä olet hyvä? Oletko myötätuntoinen, utelias tai sinnikäs? Onko sinulla oivat ryhmätyötaidot? Arvostatko erityisesti kauneutta, oletko rehellinen tai harkitsevainen?

a) Kirjoita tai tee hissipuhe omista vahvuuksistasi ja siitä, miten ja missä voit hyödyntää niitä parhaiten. Millaista osaamista sinulla on? Millainen työntekijä olisit vahvuuksillasi, ja millaista työtä voisit parhaiten tehdä olemalla juuri sinä?

b) Tee taiteen keinoin työ, joka kuvaa omia vahvuuksiasi ja liitä siihen teksti, jossa kerrot niistä ja siitä, miten voisit tulevaisuudessa hyödyntää vahvuuksiasi. Työ voi olla piirros, juliste, videoteos, animaatio, taulu tms.

ITSEVARMA

TYÖELÄMÄ – TÄÄLTÄ TULLAAN!

Saako töistä myöhästyä, voiko kännykkää käyttää? Miten töihin pukeudutaan, pitääkö koko ajan hymyillä?

Tee opetusvideo työnhausta. Pohdi, miten työnhaku tuottaisi parhaiten tulosta ja kesätyöpaikka olisi taattu. Mitä dokumentteja ja askeleita työnhakuun liittyy? Miten tehdään työhakemus, entä mikä on CV? Miten haluttuun työpaikkaan ollaan yhteydessä? Voit haastatella aiheesta työnantajia sekä tuttujasi, jotka ovat päässeet töihin. Pohdi myös, minkä ikäisille opetusvideo on suunnattu.

OMA-ALOITTEINEN

START UP – OR DOWN?

Kirjoita humoristinen tarina tai näytelmäteksti startup-yrittäjyydestä.

Voit pohtia, onko päähenkilösi nuori tai esimerkiksi keski-ikäinen pitkään palkkatyössä ollut henkilö. Onko tarinasi start up -yrittäjällä käsitystä, mitä yrityksessä pitää tehdä? Entä millaista asennetta yrittäjyys tarvitsee? Miten keksiä, mitä yritys tekee, miten löytää rahoitus, markkinoida tai erottua joukosta? Miten palkataan työntekijöitä tai pysytään tolkuissaan, kun kaikki on epävarmaa ja uutta?

HAUSKA

UUDENLAISIA YRITTÄJIÄ

Kuka on nykyään yrittäjä? Se, jolla on kivijalkamyymälä vai se, joka myy tavaraa netissä?

Uudenlaiset tekemisen muodot ovat luoneet uusia ammatteja ja uudenlaista yrittäjyyttä. Kirjoita siitä, miten ammattipelaajakin on yrittäjä, tai kuinka ammattitubettajan työ on myös yrittäjän työtä. Vakuuta lukija siitä, että perinteiset yrittämiseen liitettävät ominaisuudet kuten sinnikkyys, rohkeus ja tavoitteellisuus kuuluvat myös näiden uudenlaisten yrittäjien vahvuuksiin.

SINNIKÄS

PITCHAA!

Pitchaa tuotetta, palvelua, sovellusta tai liikeideaasi! Tee tiivis ja myyvä videoesitys sen pääkohdista.

Ota huomioon myyntipuheessasi seuraavat asiat:

- Muista esitellä itsesi ja yrityksesi.
- Pidä mielessä, kenelle myyntipuhe on suunnattu.
- Keksi keino, jolla herätät kohderyhmän mielenkiinnon heti myyntipuheen alussa.
- Tuo esiin tuotteesi vahvuuksia ja anna konkreettisia esimerkkejä siitä, miten se erottuu kilpailijoiden tuotteista.
- Ole asiantunteva ja mieleenpainuva.

YTIMEKÄS

TAHTO x OSAAMINEN x ROHKEUS

Sanotaan, että yrityksen menestymiseen on oma kaavansa, ja se on tahto x osaaminen x rohkeus = menestyminen.

Kirjoita rohkaiseva teksti tai tarina, jossa tämä niin sanottu menestymisen avain tulee kuvatuksi. Voit miettiä asiaa päähenkilön kautta, tai tehdä aiheesta artikkelin tai asiatekstin.

YRITTELIÄS

VISIOSTA YRITYKSEKSI

Onko sinulla yritys tai haaveiletko sellaisesta?

Hyvä liiketoimintasuunnitelma on tärkeä uudelle yrittäjälle. Huolella tehty liiketoimintasuunnitelma antaa vakaamman pohjan myyntitavoitteiden saavuttamiseen.

Tee omalle tai haaveissasi olevalle yritykselle liiketoimintasuunnitelma.

ROHKEA

KIERTOTALOUDEN PYÖRTEISSÄ

Valtaosa yritysten arvonluonnista tulee jatkossa kiertotalouden liiketoimintamalleista.

a) Valitse mielenkiintoinen tai oman ammattialasi yritys, ja tutki sen toimintaa kiertotalouden näkökulmasta. Jos teet itse jo yritystoimintaa, voit tarkastella, miten yrityksesi hyödyntää kiertotalouden liiketoimintamalleja.

b) Keksi yritys, jonka toiminta perustuu johonkin seuraavista: tuote palveluna, uusiutuvuus, jakamisalustat, tuote-elinkaaren pidentäminen tai resurssitehokkuus ja kierrätys. Kirjoita yrityksesi toiminnasta.

VASTUUNTUNTOINEN

POPUP-KOULU

Kaikilla on erilaisia taitoja ja kiinnostuksen kohteita.

Järjestäkää PopUp-koulu, jossa on yhden päivän ajan tarjolla erilaisia työpajoja, joiden ohjaajina toimivat oppilaat/opiskelijat yksin tai yhdessä. Kutsukaa myös naapurikoulu tai vanhemmatkin osallistumaan.

PopUp-koulussa voi jakaa omaa harrastusosaamistaan ja kiinnostuksen kohteitaan – esille tulee myös koulun ulkopuolella opittu!

OSAAVA

YRITTÄJYYSMOKKI

Suunnitelkaa työelämään ja yrittäjyyteen liittyvä monialainen oppimiskokonaisuus.

Pohtikaa ensin, mille ikäryhmälle sen haluatte suunnitella ja mitä yhteistyökumppaneita tai verkostoja voisitte hyödyntää kokonaisuudessanne. Lisäksi miettikää, mitkä ovat oppimiskokonaisuuden tavoitteet ja miten niiden toteutumista arvioidaan osallistavasti. Hyödyntäkää koulun yhteistyökumppaneita, myös oppilaiden vanhempia ja lähialueen yrityksiä oppimiskokonaisuudessanne.

TARMOKAS